

Kommunstyrelsens delårsuppföljning internkontroll 2025

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	3
3	Nämndens plan för internkontroll.....	3
4	Uppföljning av internkontrollplan delåret 2025	4
4.1	Ärendehantering	4
4.2	Brister i hantering av delegationsbeslut	5
4.3	Diskriminering vid lönesättning	6
4.4	Leverantörsfakturor betalas inte inom 30 dagar	6
4.5	Lagkrav och målbild uppfylls inte	7
4.6	Dataintrång.....	8
4.7	Kontinuitetsplaner saknas.....	8

1 Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade om en internkontrollplan för 2025 innehållande 8 kontroller inom 7 riskområden:

- Ärendehantering
- Bister i hantering av delegationsbeslut
- Diskriminering vid lönesättning
- Leverantörsfakturor betalas inte inom 30 dagar
- Lagkrav och målbild inom informationssäkerhet uppfylls inte
- Dataintrång
- Kontinuitetsplaner saknas

Till delåret har 6 av 8 kontroller genomförts. 2 av kontrollerna visade mindre brister och 4 kontroller visade brister.

2 Bakgrund

Enligt kommunallagen (kapitel 6, paragraf 6) ska nämnderna, var och en inom sitt ansvarsområde, se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

I kommunens regler för intern styrning och kontroll framgår att nämnderna är skyldiga att löpande styra och följa upp det interna kontrollsystemet inom sitt verksamhetsområde. Nämnderna ska inför varje år besluta om en internkontrollplan och följa upp den i enlighet med kommunens tidplan. Uppföljningen ska innehålla en analys och förbättringsförslag samt en åtgärdsplan om det finns brister i uppföljningen. Uppföljningen ska genomsyras av ständiga förbättringar.

3 Nämndens plan för internkontroll

Till delåret har 6 av 8 kontroller beslutade i kommunstyrelsens internkontrollplan genomförts. Kontrollerna har genomförts av medarbetare inom ansvariga avdelningar/enheter inom kommunledningsförvaltningen och sammanställts i denna rapport.

Resultatet av kontrollerna visar:

- 2 kontroller påvisade mindre brister
- 4 kontroller påvisade brister
- 2 kontroller har inte utförts ännu

I följande kapitel redovisas utfallet av samtliga kontroller, var och en för sig.

4 Uppföljning av internkontrollplan delåret 2025

4.1 Ärendehantering

Risk för att ärenden inte diarieförs korrekt av verksamheten med följd att handlingar inte kan hittas eller spåras i ett ärende.

Kontroll	Bedömning
Kontroll av ärenden i diariet.	 Kontroll visar brister
<p>Uppföljning</p> <p>För att kunna upprätthålla offentlighetsprincipen måste alla handlingar som tillhör ärendet finnas i ärendet innan avslut. I de ärenden som granskats är det 8 av 10 ärenden som upprätthåller detta vilket är 20% mer än förra året men det finns fortfarande avvikelser i att handläggare har missat att skicka in alla tillhörda handlingar.</p> <p>Under 2024 skapades det få fysiska akter av de ärenden som stängdes i diarieföringssystemet W3D3 det året och det har fortsatt så även under 2025. Om handlingarna finns i ärendehanteringssystemet är de diarieförda i enlighet till offentlighetsprincipen så avsaknaden av fysisk akt medför endast en mindre avvikelse men det är något som bör ses över i närtid. En ny rutin fastställs nyligen som ska göra arbetet med de fysiska akterna både mer effektivt och korrekt.</p> <p>Det har denna gång inte gjorts en genomgång av de fysiska akterna tillhörande de ärenden som valdes som stickprov men det noteras att diariet nu har en markering som kan väljas om en handling är fysisk eller inte. Markeringen har använts i flera av de granskade ärendena. Används denna rätt kan kvaliteten på spårbarheten av handlingar öka.</p> <p>Kopplat till handlingsmarkeringen har även metadata av ärendena granskats och det finns avvikelser där vissa metadata saknas eller är inkorrekt samt att vissa titlar på både ärendekortet och handlingskortet inte är så tydliga som önskat för att lätt kunna hitta handlingarna. Detta gör att det blir svårare för verksamheten att hitta alla sina handlingar och spårbarheten försvagas.</p>	

4.1.1 Åtgärdsuppföljning

Åtgärd	Status	Kommentar
Utbildning om hantering av allmänna handlingar	 Pågående	Utbildning har hållits för inköpsavdelningen och ekonomistöd. Under hösten avser juridik titta på möjligheten att digitalisera utbildningen.

4.2 Brister i hantering av delegationsbeslut

Risk att beslut fattas av fel delegat eller att det saknas/finns felaktig information i delegationsbeslutet om delegatens behörighet.

Kontroll	Bedömning
Uppföljning av delegationsordningen	 Kontroll visar mindre brister
Uppföljning Stickprov på 10 delegationsbeslut. Inför sammanställningen av redovisning av delegationsbeslut till kommunstyrelsens sammanträde den 26 augusti så hittades följande avvikelser: <ul style="list-style-type: none">• 2 delegationsbeslut hade samma diarienummer men hänvisning till olika avsnitt vid avstämning med upphandling framkom att den första var felaktig och hade gjorts om. Det felaktiga beslutet plockades bort.• 1 anmält delegationsbeslut hade hänvisning till tekniska nämndens delegationsordning, då ska det anmälas till tekniska nämnden och inte till kommunstyrelsen. Det felaktigt anmälda beslutet plockades bort från kommunstyrelsen och anmälades istället till tekniska nämnden. Av totalt 44 delegationsbeslut så var det 2 stycken som var felaktiga. Stickprov på 10 ärenden i diariet. Stickprov genomfördes den 2 september 2025. <ul style="list-style-type: none">• Vid 3 stickprov på handlingstyp delegationsbeslut hittades inga avvikelser• Vid 4 stickprov på handlingstyp Beslut hittades inga avvikelser• Vid 3 stickprov på avdelningen för HR/Lön hittades inga avvikelser	

4.2.1 Åtgärdsuppföljning

Åtgärd	Status	Kommentar
Utbildning av delegater kring vad en delegation innebär, hur de praktiskt ska agera samt på vilka punkter de har delegation.	 Pågående	En utbildning har hållits för inköpsavdelningen gällande delegation.
Översyn av processer inom inköp och HR för korrekt hantering av delegationsbeslut	 Ej påbörjat	Översynen är ännu inte påbörjad.

4.3 Diskriminering vid lönesättning

Risken är att förekommande löneskillnader mellan män och kvinnor motiveras med hänvisning till andra anställningsvillkor som inte är könsneutrala, om inte lönekartläggning genomförs tillsammans med en analys. Detta kan leda till att kommuner ha osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män.

Kontroll	Bedömning
Lönekartläggning	 Kontroll visar mindre brister
Uppföljning <p>Idag har Enköpings kommun ett enklare verktyg för att genomföra lönekartläggning. Det innebär att en enklare kartläggning går att ta fram, men analysen är svår att göra då grupperna som jämförs inte helt stämmer, samt att stor handpåläggning krävs. Genom omvärlds spaning på andra kommuners arbete med lönekartläggning ser vi ett behov av systemstöd för att få till bättre analyser som ger grund för en handlingsplan.</p> <p>Enköpings kommun genomför dock en lönekartläggning varje år, som ger grund för analys inför kommande års lönebildning och löneöversyn. Ett nytt lönetransparensdirektiv träder i kraft den 1 juni 2026, vilket kommer kräva att vi har ett system stöd som kan hjälpa oss ta ut all data som kommer att efterfrågas när direktivet träder i kraft. Det gör också att vi kommer kunna få ett system stöd för våra kommande lönekartläggningar framöver.</p>	

4.4 Leverantörsfakturor betalas inte inom 30 dagar

I det fall kommunen inte betalar sina fakturor inom 30 dagar kan det leda till kostnader för dröjsmålsränta enligt räntelagen. Det leder även till mer administrativt arbete då ytterligare en faktura måste hanteras.

Förutom onödiga kostnader för dröjsmålsränta och merarbete kan det leda till sämre förtroende för kommunen och skapa negativ publicitet.

Kontroll	Bedömning
Antal fakturor betalade efter 30 dagar	 Kontroll visar brister
Uppföljning <p>Under perioden januari-augusti har kommunen mottagit och betalat 44 424 stycken leverantörsfakturor. Enligt kontrollen betalades 1 709 stycken fakturor för sent (efter 30 dagar) vilket motsvarar 3,8%. Anledningen till att fakturor blir sent betalda beror på flera orsaker:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fakturor attesteras inte i tid• Sista betal-dag är en helgdag och betalning sker följande vardag• Fakturor bestrids och parkeras i avvaktan på utredning/handläggning <p>Under 2025 kommer en översyn av attestflödet i fakturasystemet genomföras för att korta handläggningstiden per faktura. Även en översyn av attestreglementet kommer att genomföras i syfte att minska andelen fakturor som eskalerar till överordnad chef på grund av chefers rättighet att attestera.</p>	

4.4.1 Åtgärdsuppföljning

Åtgärd	Status	Kommentar
Översyn av reglerna för attest för att underlätta en snabbare hantering, bland annat genom att minska antalet steg i attestflödet	 Pågående	Översynen pågår och förslag på åtgärder planeras innan årsskiftet med ett uppdaterat attestflöde. Sedan väntar implementering.
Öka antalet fakturor med automatiserad attest	 Pågående	Two sätt har identifierats för att öka antalet automatiserade fakturor. Första och enklaste sättet är att lägga återkommande fakturor som abonnemang vilket betyder att en faktura som återkommer varje månad och har ungefär samma belopp kan läggas upp för automatkontering och attest (pågående). Steg två är att implementera AI-automatisering i fakturaflödet (ej påbörjat).

4.5 Lagkrav och målbild uppfylls inte

NIS2 direktivet syftar till att uppnå en hög EU-gemensam cybersäkerhetsnivå ska införas i svensk lagstiftning. NIS2 kravställer bland annat att kommuner ska bedriva ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. I dagsläget når inte kommunen upp till den nivå som föreskrifter för statliga myndigheter anger (dessa föreskrifter motsvarar de föreskrifter MSB tar fram för kommunerna.). Kommundirektörens ledningsgrupp beslutade därför om en färdplan för att förbättra kommunens informationssäkerhet men målbilden att nå upp till föreskriften under kvartal tre år 2025.

Stora delar av Enköpings kommuns dataskyddsarbete ingår i informationssäkerhetsarbetet. Återstående delar, såsom till exempel förutsättningar för dataskyddsombudets roll, dataskyddsorganisation, dokumentation och identifiering av risker kopplat till personuppgiftshantering ligger utanför och ska enligt plan följas upp i kommunens system för uppföljning.

Kontroll	Bedömning
Cybersäkerhetskollen	 Kontroll ej genomförd
Uppföljning Kontrollen genomförs inför ledningens genomgång under hösten.	
Personuppgiftshantering	 Kontroll visar brister
Uppföljning Förvaltningarna genomför kontroller två gånger årligen. De är dokumenterade och arbetas med inom ramen för förvaltningsuppföljningen av dataskydd.	

4.6 Dataintrång

Vid ett potentiellt intrång i kommunens IT-system riskerar kommunen att förlora känslig information och data, exempelvis genom kryptering av information. Lösenord, personuppgifter och annan känslig data kan läcka ut eller säljas vidare.

Åtkomst till vitala IT-system, inklusive de som hanteras av kommunens IT-personal, kan blockeras eller begränsas av en extern tredje-part. Ett sådant intrång kan medföra mycket stora kostnader för att återställa systemen, och dessutom kan kommunen åläggas viten för eventuella brott mot dataskyddsregler och andra säkerhetskrav

Kontroll	Bedömning
Penetrationstest	 Kontroll ej genomförd
Uppföljning Då medel för detta ej har beviljats har inget test kunnat genomföras, ser vi att det blir medel över i verksamheten så kanske vi kan genomföra detta under årets andra hälft.	

4.7 Kontinuitetsplaner saknas

Utan en kontinuitetsplan blir verksamheterna sårbara vid störningar/avbrott av något kritiskt beroende (tex elbortfall, IT-bortfall, personalbortfall). Som kommun riskerar vi då också att inte uppfylla krav som finns kopplade till krisberedskap och civilt försvar, eller för den delen förväntningar från kommunmedlemmarna.

Kontroll	Bedömning
Kontinuitetsplaner finns hos förvaltningens verksamheter	 Kontroll visar brister
Uppföljning Kommunen har en rad kontinuitetsplaner och ledningsplan för att hantera störningar men det saknas fortfarande kontinuitetsplaner för vissa av kommunledningsförvaltningens viktiga verksamheter.	